

– DITT LIVS KRITISKE FASER – HAR DU PAPIRENE I ORDEN?

Jeg vil i denne spalten fortelle LIVEIN's lesere om juridiske forhold som kan være aktuelle i tiden fremover, og hvordan dere bør innrette dere. Send meg gjerne en e-post (omo@aomo.no) om du har forslag, spørsmål eller trenger bistand.

ADVOKAT OLAV MARIUS ØYEHAUG

driver advokatpraksis på Holmen Senter i Asker.

Han bistår privatpersoner og selskaper med rådgivning og tvisteløsning. Han har arbeidet med dette i snart 20 år, blant annet som partner i et av Norges største advokatfirmaer.

DET GÅR GALT MED OSS ALLE TIL SLUTT – HVA KAN DU GJØRE FØR DET ER FOR SENT?

Det er leit å si det, men de fleste samboerforhold og ekteskap går i oppløsning, de aller fleste av oss blir gamle (heldigvis), noen blir syke og uføre og alle dør. Bør vi forberede oss på dette? Er det noe du bør foreta deg for å sikre deg selv og de du bryr deg om?

SAMBOERAVTALE OG EKTEPAKT – HVA SKAL SKJE VED SAMLIVS- BRUDD?

De fleste mennesker arbeider hardt for å klare seg økonomisk og bygge opp kapital. Dette gjelder også samboere og ektefeller. Men hvordan skal dette deles ved samlivsbrudd og skilsmisse? Du kan spare deg for mange bekymringer og store utgifter ved å inngå avtale/ektepakt i forkant. Dette gjelder unge som finner sammen, og kanskje enda mer par som finner sammen i voksen alder.

TESTAMENT – HVA SKAL SKJE MED TINGENE DINE NÅR DU DØR?

Etter et langt liv vil du gjerne ha bygget seg opp store verdier, verdier som burde føre til glede og sorgløse dager for dine etterlatte når du dør. Dessverre skjer det alt for ofte at pengene kan skape mer problemer enn de løser, og at det blir tvister mellom etterlatte. Et vanlig eksempel er livsarvinger ("barn") som krangler om gaver som er gitt skal regnes med i arveoppgjøret. Et annet eksempel er den etterlatte ektefellen eller samboeren som må sloss med avdødes særkullsbarn om å få bli boende i deres felles bolig. Disse problemene og mange andre kunne lett ha vært unngått ved å skrive et testament.

Uten testament fordeles arven etter loven. Lovens løsninger passer ikke for alle! Eksempler:

- Alle dine barn arver like mye. Er dette riktig for dine barn? Hva hvis ett av dine barn har særlige behov?
- Samboere arver normalt ingenting. Vil du ikke at din samboer skal ha noe hvis du dør? Skal hun/ han ikke engang få bli boende i deres felles bolig?

- Hvis du hadde formue da du giftet deg vil din ektefelle kunne ha få lite i forhold til dine barn. Bør hun eller han gis mer, f.eks. rett til å bli boende i deres bolig?
- Hvis du ikke har familie går arven til staten. Er det det du vil?

FREMTIDSFULLMAKT – HVEM SKAL TA VARE PÅ DEG NÅR DU BLIR SYK ELLER GAMMEL?

Når du blir syk eller gammel må noen ta hånd om deg. Hvem skal det være? Hvem skal bestemme om du skal bo hjemme med hjemmehjelp eller om du skal på hjem? Hvem skal bestemme om du skal holdes kunstig i live i lang tid etter en trafikkulykke?

Dette kan du bestemme selv. Hvis du ikke gjør det er det en risiko for at det blir oppnevnt en verge du ikke har tillit til og at denne ikke hører på hva du mener og treffer beslutninger som du ikke ønsker.

Dessverre finnes mange eksempler. Skriv en fremtidsfullmakt! Dette kan du gjøre i samme dokument som testament.